

Huvudman

Praktiska Sverige AB
epost@praktiska.se

Beslut

Datum 2025-09-08

Dnr SI 2024:7697

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskola Praktiska Gymnasiet Trollhättan i Trollhättans kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 28 februari 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Trollhättan i Trollhättans kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande skolans arbete med särskilt stöd, skolans arbete med att utreda frånvaro, beslut om betyg, huvudmannens fördelning av undervisningstid och möjlighet för elever att uppnå grundläggande behörighet, arbetsplatsförlagt lärande samt rätten att gå om en kurs. Skolinspektionen har den 28 februari 2025 beslutat att förelägga Praktiska Sverige AB att senast den 15 augusti 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande skolans arbete med särskilt stöd, skolans arbete med att utreda frånvaro samt beslut om betyg.

Praktiska Sverige AB har den 15 augusti 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Praktiska Sverige AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolans arbete med särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 februari 2025 att det fanns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visade att alla lärare inte anmälde att elevers behov av särskilt stöd behövde utredas i de fall elever, trots extra anpassningar, riskerade att inte uppfylla betygskriterierna. Skolinspektionens utredning visade vidare att i de fall lärare anmälde att elevers behov av särskilt stöd behövde utredas såg rektorn inte alltid till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd

startade. Skolinspektionens utredning visade också att det inte framgick av alla åtgärdsprogram när de ska följas upp och inte heller vem som var ansvarig för uppföljningen och utvärderingen.

Huvudmannen har i samband med redovisning av vidtagna åtgärder den 15 augusti 2025 inkommit med en sammanställning av hur många anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 28 februari till den 15 juni 2025 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Av denna dokumentation framgår att ett stort antal anmälningar har gjorts under den aktuella perioden och att utredningar har startats och genomförts i samtliga fall.

I inkommen redovisning den 15 augusti 2025 uppger huvudmannen att rutinen för anmälan till elevhälsoteamet har reviderats och införts under vårterminen 2025. Den nya rutinen tydliggör ansvarsfördelning, dokumentationskrav och tidsramar för handläggning, vilket bidrar till en mer strukturerad och effektiv hantering av ärenden. Samtliga anmälningar om elever i behov av särskilt stöd registreras av skolans specialpedagog i ett särskilt dokumentationssystem där datum för anmälan och datum för start av utredning framgår. Denna dokumentation sammanställs och sparas så att antalet inkomna anmälningar och startdatum för utredningar kan redovisas för aktuell tidsperiod.

Huvudmannen uppger vidare att utredningar av elevers behov av särskilt stöd har genomförts under vårterminen 2025 för samtliga elever som bedömts riskera att inte nå betygskriterierna. För de elever där behov av särskilt stöd identifierats har åtgärdsprogram upprättats i enlighet med gällande bestämmelser. Gemensamma mallar och rutiner har utarbetats och implementerats för hur utredningar av elever i behov av särskilt stöd ska genomföras samt hur åtgärdsprogram ska utformas, dokumenteras och följas upp i syfte att säkerställa en enhetlig och rättssäker process. Samtliga åtgärdsprogram som upprättas innehåller tydlig information om när uppföljning ska ske, vem som är ansvarig för uppföljningen samt vem som ansvarar för utvärderingen.

Vidare uppger huvudmannen att uppföljning av gemensamma mallar och rutiner avseende arbetet med särskilt stöd genomfördes av skolledningen i slutet på läsåret 24–25 samt att elevhälsan har haft avstämningar varje vecka, där pågående ärenden har följts upp mot dokumenterade beslut. Därtill har samtal med undervisande lärare och mentorer använts för att verifiera att rutinerna tillämpas i praktiken. Sedan de vidtagna åtgärderna har implementerats visar utvärderingar att lärarna upplever att de har fått en tydligare överblick över elevernas studiesituation, progression och behov. Lärare och specialpedagoger har vidare framfört att de nya rutinerna och mallarna har bidragit till mer systematiska och välgrundade pedagogiska diskussioner, vilket i sin tur stärker arbetet med att anpassa

undervisningen och ge stöd i rätt tid. Huvudmannen uppger även att ett kompetensutvecklingspass är inplanerat för all personal i augusti 2025, bland annat med fokus på vikten av att genomföra elevuppföljning skyndsamt. Under detta pass kommer en workshop att genomföras med syfte att skapa en gemensam förståelse och för att säkerställa att alla agerar konsekvent och samtidigt vid identifierade behov. Även en särskild utvärdering av de brister som påtalats av Skolinspektionen är inplanerad i början på vårterminen 2026. Personal och skolledning kommer då att genomföra en självskattning och en gemensam utvärdering av arbetet, med syfte att säkerställa att vidtagna åtgärder har fått avsedd effekt och att rutinerna efterlevs i hela verksamheten.

Huvudmannen har den 1 september 2025 inkommit med samtliga aktuella åtgärdsprogram. Av dessa åtgärdsprogram framgår när åtgärderna ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen, samt vem som är ansvarig för utvärderingen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att lärare anmäler att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas, i de fall de befarar att elever riskerar att inte uppfylla betygskriterierna, trots extra anpassningar. Vidare har åtgärder vidtagits för att säkerställa att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar efter att en anmälan har inkommit. Slutligen visar Skolinspektionens utredning att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att det av åtgärdsprogram framgår när de ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen, samt vem som är ansvarig för utvärderingen. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristerna är avhjälpta.

Skolans arbete med att utreda frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 februari 2025 att det fanns brister i skolans arbete med att utreda elevers frånvaro. Skolinspektionens utredning visade att närmare hälften av skolans 130 elever under de senaste 12 månaderna hade en frånvaro som översteg 20 procent, att majoriteten av dessa hade en frånvaro över 30 procent och flertalet en frånvaro som översteg 40 procent. Mot bakgrund av att endast 15 frånvaroutredningar hade gjorts de senaste 12 månaderna, att intervju med rektorn visade att det fanns elever som hade omfattande frånvaro som inte hade utretts och att intervjuer visade att personalen på skolan inte hade diskuterat när det är obehövligt att utreda en elevs frånvaro bedömde Skolinspektionen att det var sannolikt att rektorn inte såg till att upprepad och längre frånvaro alltid utreds, om det inte är obehövligt.

I inkommen redovisning den 15 augusti 2025 uppger huvudmannen att rutiner för utredning av frånvaro har förtydligats och implementerats i verksamheten under vårterminen 2025. Huvudmannen har i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder också skickat in skolans nya rutiner för utredning av frånvaro, benämnd närvarorutin. Av skolans närvarorutin framgår bland annat hur giltig och ogiltig frånvaro rapporteras och följs upp, när frånvaroutredningar ska genomföras samt personalens ansvarsfördelning. Huvudmannen uppger också att elevhälsan två gånger per termin genomför en övergripande genomgång av skolans totala frånvaro samt följer upp detta med berörda mentorer.

Vidare uppger huvudmannen att utredningar har genomförts under vårterminen 2025 på alla elever som har haft mer än 20 procent anmäld frånvaro eller 5 procent oanmäld frånvaro. Om frånvaroutredningen visade att frånvaron behövde följas upp till kommande termin har ett uppföljningsmöte bokats in i samband med skolstart. Huvudmannen har även lämnat in en sammanställning över samtliga genomförda frånvaroutredningar under vårterminen 2025.

Huvudmannen uppger vidare att skolans arbete med att utreda elevernas frånvaro har förbättrats i och med implementeringen av nya rutiner samt att de nya rutinerna dels har lett till en gemensam förståelsen för vilken nivå av frånvaro som bör följas upp, dels till att fler elever numera uppmärksammas och utreds på ett adekvat sätt. Elevhälsan kommer framöver, vid sina regelbundna utvärderingar, genomföra djupare analyser utifrån det material som inkommer i samband med utredningar och frånvarooanmälan till elevhälsan för att kunna ta fram mer träffsäkra förebyggande och främjande insatser för elever. De nya närvarorutinerna

kommer också att presenteras för samtlig personal, elever och vårdnadshavare i samband med skolstart.

Rättslig reglering

Av 15 kap. 16 § skollagen framgår att en elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att elevers upprepade eller längre frånvaro utreds, om det inte är obehövt. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen är avhjälpt.

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 februari 2025 att beslut om betyg inte fattas i enlighet med författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visade att två legitimerade lärare gemensamt hade fattat beslut om betyg i två olika kurser, trots att endast en av lärarna undervisade i kurserna vid tiden för betygssättningen. Skolinspektionens utredning visade också att en olegitimerad lärare ensam hade fattat beslut om betyg i en kurs under vårterminen 2024.

I inkommen redovisning den 15 augusti 2025 uppger huvudmannen att skolan har utvecklat och implementerat tydliga rutiner i syfte att säkerställa att beslut om betyg fattas i enlighet med skollagen. Samtliga lärares legitimation registreras och granskas av rektorn i samband med tjänstefördelningen för att fastställa vilka lärare som har legitimation och vilka som behöver en medbedömare i samband med betygsättningen. Vidare uppger huvudmannen att samtliga olegitimerade lärare, av rektorn, tilldelas en legitimerad medbedömare som deltar i arbetet med att planera, bedöma och betygsätta. Genom dessa rutiner säkerställs att betygsbesluten följer gällande lagstiftning, att processen är rättssäker och att olegitimerade lärare alltid får det stöd som krävs av en legitimerad medbedömare.

Vidare uppger huvudmannen att lärarna har genomfört en riktad kompetensutveckling under vårterminen 2025, där två arbetspass med fokus på betyg och bedömning har genomförts, samt att de nya rutinerna för olegitimerade lärare implementerades i augusti 2025. Huvudmannen

uppgger även att planerings- och sambedömningstillfälle samt gemensam betygssättning är inplanerat både under höst- och vårterminen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att beslut om betyg fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Vidare har åtgärder vidtagits för att säkerställa att olegitimerade lärare som har bedrivit undervisningen i ett ämne som inte är ett yrkesämne ska fatta beslut om betyg tillsammans med en lärare som är legitimerad. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen är avhjälpd.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet är fattat av utredare Viveka Berglund.

Utredare Nerman Hopovac har varit föredragande i ärendet.